

บทที่ 1

บทนำ

ศาลปกครอง (Administrative Court) เป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยข้อพิพาทคดีระหว่างองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจมหาชนหรือดำเนินกิจกรรมทางปกครองฝ่ายหนึ่งกับประชาชนอีกฝ่ายหนึ่งโดยข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทที่เกิดจากการกระทำทางปกครอง (Administrative Act) ซึ่งขอบเขตที่สำคัญที่อยู่ภายใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครองคือ คำสั่งทางปกครอง สัญญาทางปกครอง ปฏิบัติการทางปกครอง รวมทั้งกฎหมายลำดับรองในบรรดาการกระทำดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ศาลปกครองจึงมีภารกิจในการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองว่าการกระทำหรือคำสั่งทางปกครองที่ได้ดำเนินการไปนั้นเป็นไปโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย

การฟ้องคดีต่อศาลปกครองมีขั้นตอนในการพิจารณาพิพากษาคดีเช่นเดียวกับการพิจารณาพิพากษาคดีอื่น ๆ โดยทั่วไปที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรมที่ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาคดีที่นานพอสมควรจนกว่าจะถึงวันที่มีคำพิพากษาชี้ขาดคดีคดี แต่ในระหว่างที่มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (State official) ย่อมไม่สามารถพ้นจากเหตุเดือดร้อนที่นำมาฟ้องคดีได้ และในบางกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้มาตรการเพื่อบังคับตามกฎหมาย (By-Law) หรือคำสั่ง (Order) ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อน หากไม่มีการระงับหรือทุเลาการบังคับชั่วคราวก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาชี้ขาดก็อาจส่งผลให้การแก้ไขเยียวยาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นไปได้ยากแม้ต่อมาศาลจะพิพากษาเป็นคุณแก่ตนและยังอาจเป็นภาระแก่รัฐที่ต้องชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดีมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็นด้วย นอกจากนี้ในการดำเนินคดีปกครองก็อาจมีกรณีที่คู่กรณีประสงค์จะขอให้ศาลมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์แก่ตนในระหว่างพิจารณาหรือบังคับคดีเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ได้ มาตรการหรือวิธีการที่ศาลจะนำมาใช้นั้นมีผลบังคับเพียงชั่วคราวก่อนที่ศาลจะพิพากษาคดีเพราะเมื่อศาลพิพากษาแล้วกรณีย่อมเป็นไปตามคำพิพากษาที่มีผลบังคับเด็ดขาดจึงอาจเรียกวิธีการดังกล่าวว่าเป็น “วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง” ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญเพื่อที่จะมุ่งคุ้มครองคู่ความในคดี¹

¹ จารุวรรณ จันทุส. ปัญหาเกี่ยวกับคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาในศาลปกครอง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 196.

การคุ้มครองชั่วคราวของศาลปกครองไทยนั้นเป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ซึ่งมีสองวิธีการคือการทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองและการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจดุลพินิจของศาลปกครองที่จะพิจารณามีคำสั่งเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีในคดีปกครองในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาล

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คดีปกครอง (Administrative Litigation) คือ คดีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับเอกชน หรือเจ้าหน้าที่รัฐกับเอกชน หรือข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ (By-Law) หรือคำสั่ง (Order) หรือการกระทำทางปกครอง (Administrative Act) อันใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย² โดยหลักแล้วการกระทำทางปกครองคือ ผลิตผล (Product) การใช้อำนาจรัฐตามกฎหมายขององค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครอง (Administration)³ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารงานของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะบรรลุผล การกระทำทางปกครองฝ่ายเดียวอาจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ นิติกรรมทางปกครอง (กฎและคำสั่งทางปกครอง) และปฏิบัติการทางปกครอง โดยการกระทำทางปกครองในกรณีของนิติกรรมทางปกครองจะต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการพื้นฐานในกฎหมายปกครอง กล่าวคือ การที่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองกระทำการใดอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพหรือสถานภาพของบุคคลใดแล้วจะต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ และจะต้องกระทำการภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติไว้

แม้ว่าจะมีการกำหนดกรอบในทางกฎหมายปกครองไว้แล้วว่าการกระทำทางปกครองจะต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง แต่มีบางกรณีที่ฝ่ายปกครองกระทำการใด ๆ โดยที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้หรือกระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายการกระทำดังกล่าวอาจไปกระทบสิทธิหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่กรณี โดยการกระทบสิทธิหรือความเสียหายนั้น อาจมีความรุนแรงเกินกว่าที่จะเยียวยาแก้ไขได้ และเนื่องจากฝ่ายปกครองมีอำนาจเหนือกว่าเอกชน โดยเอกชนต้องปฏิบัติตามการกระทำทางปกครองนั้น ๆ เอกชนผู้ถูกระทบสิทธิหรือได้รับความเสียหายก็อาจฟ้องคดีต่อศาลได้ ศาลที่จะรับฟ้องนั้น ในระบบกฎหมายไทยกำหนดให้

² สำนักงานศาลปกครอง. (2556). *คดีปกครองรู้ไว้บอกต่อ*. กรุงเทพฯ: สำนักประชาสัมพันธ์. หน้า 7.

³ ชาญชัย แสงศักดิ์. (2562). *คำอธิบายกฎหมายปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 28). กรุงเทพฯ: วิญญูชน. หน้า 272.

ศาลปกครองเป็นองค์กรหลักในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ศาลปกครอง (Administrative Court) จะมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง เช่น ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยเห็นว่ากฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้อยู่ในบังคับของกฎหรือคำสั่งทางปกครอง

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองอาจใช้เวลานาน ซึ่งอาจทำให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่อาจเยียวยาความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการบังคับการให้เป็นไปตามกฎ (By-Law) หรือคำสั่งทางปกครองนั้น เนื่องจากระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครอง กฎหรือคำสั่งทางปกครองยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ตลอดเวลา และในระบบกฎหมายไทย การฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่มีผลเป็นการทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ฝ่ายปกครองจึงสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ทำให้ผู้ฟ้องคดียังคงได้รับความเสียหายอยู่ตลอดเวลา แม้จะมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้วก็ตาม ด้วยเหตุนี้ ศาลปกครองจึงมีอำนาจกำหนดมาตรการทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง เป็นวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (Temporary measures prior to Judgment) ตามมาตรา 66⁴ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยที่มาตรการ หรือวิธีการชั่วคราวก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อคุ้มครองสิทธิ ทรัพย์สิน และสถานะของคู่กรณี มิให้ถูกกระทบกระเทือนหรือได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างรุนแรงจนยากแก่การเยียวยาแก้ไข ในภายหลังอันเนื่องมาจากกระบวนการพิจารณาของศาลในระหว่างการดำเนินกิจกรรมทางปกครอง โดยศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง⁵ เพื่อยับยั้งการมีผลบังคับของกฎ

⁴ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

มาตรา 66 ในกรณีที่ ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติ ได้

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

๑๑๑

๑๑๑

⁵ นิชาภา ขาเลศักดิ์. (2563). *ปัญหาในการพิจารณาคำขอและมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยเร่งด่วน*. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. หน้า 1.

หรือคำสั่งทางปกครองนั้น ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษา⁶ ข้อ 72⁷ ได้กำหนดเงื่อนไขที่ศาลจะสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายและคำสั่ง และข้อ 77⁸ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 และบทบัญญัติตามความในมาตรา 255 (2) (ข)⁹ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มีเงื่อนไข

⁶ สายทิพย์ จาละ. (2561). *ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองกับการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. หน้า 2-3.

⁷ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

ข้อ 72 การมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองให้กระทำโดยองค์คณะหลังจากตุลาการผู้แถลงคดีได้เสนอคำแถลงการณ์แล้ว

คำแถลงการณ์ตามข้อนี้ จะกระทำด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมายและการให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังทั้งการทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะศาลมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ศาลแจ้งคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองให้คู่กรณีและผู้ออกกฎหมายหรือคำสั่งดังกล่าวทราบโดยพลันและให้คำสั่งศาลมีผลเมื่อผู้ออกกฎหมายหรือคำสั่งได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้ว

⁸ ข้อ 77 ให้นำความในลักษณะ 1 ของภาค 4 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอ เงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาลและผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอ ในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลม เท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องโหว่ให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ฯลฯ

ฯลฯ

⁹ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา 255 ในการพิจารณาอนุญาตตามคำขอที่ยื่นไว้ตามมาตรา 254 ต้องให้เป็นที่ยุติของศาลว่าคำฟ้องมีมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 254 (1) ต้องให้เป็นที่ยุติของศาลว่า

(ก) จำเลยตั้งใจจะชักย้ายทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของตนทั้งหมดหรือแต่บางส่วนไปให้พ้นจากอำนาจศาล หรือจะโอน ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อประวิงหรือขัดขวางต่อการบังคับตามคำบังคับใด ๆ ซึ่งอาจจะออกบังคับเอาแก่จำเลยหรือเพื่อจะทำให้โจทก์เสียเปรียบ หรือ

(ข) มีเหตุจำเป็นอื่นใดตามที่ศาลจะพิจารณาเห็นเป็นการยุติธรรมและสมควร

(2) ในกรณีที่ยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 252 (2) ต้องให้เป็นที่ยุติของศาลว่า

(ก) จำเลยตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด การผิดสัญญา หรือการกระทำ

ที่ถูกฟ้องร้อง

หลักเกณฑ์ที่ปรากฏว่าคดีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องนั้นมิมูลที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบ มีเหตุผลจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

การกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามประมวลวิธีพิจารณาคความแพ่งจะต้องมีหลักเกณฑ์การพิจารณา 2 ประการคือ¹⁰

ประการที่หนึ่ง คำฟ้องหรือคำขอต้องมีมูลและมีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ได้ โดยต้องให้เป็นที่พอใจของศาลว่าผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด การผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือผู้ฟ้องคดีจะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี

ประการที่สอง จะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

เงื่อนไขการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ประการที่สองที่มีปัญหาการตีความคือคำว่า “ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ” ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มีความหมายไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาการตีความ เพราะเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่เกินเนื้อความของข้อเท็จจริงจำนวนมาก ซึ่งจะต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไป แต่ลักษณะของการทุเลการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่ไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริการงานของรัฐนั้น มีหลักเกณฑ์ที่ประกอบพิจารณาที่สำคัญคือหลักการบริการสาธารณะ โดยเฉพาะในส่วนของหลักความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ หากคำสั่งทางปกครองใดที่มีผลกระทบต่อบุคคลหลายรายและมีผลต่อการบริการสาธารณะแก่ประชาชนที่อาจทำให้ขาดความต่อเนื่อง หากศาลปกครองมีคำสั่งทุเลการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองชั่วคราวก็จะทำให้ระบบบริหารราชการมีความสับสนและไม่อาจแก้ไขความสับสนแม้ศาลจะพิพากษาให้ฝ่ายปกครองชนะคดีก็ตาม กรณีเช่นนี้ถือว่า ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ

(ข) โจทก์จะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลย

๑๑๑

๑๑๑

¹⁰ ชัยพร พิงพุ่มแก้ว. (2555). *การทุเลการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 15.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา และสภาพปัญหาของกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการมีคำสั่งวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
2. เพื่อศึกษา ค้นคว้าความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบริการสาธารณะและวิธีพิจารณาคดีปกครองของประเทศไทย และสาธารณรัฐฝรั่งเศส
3. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครองในระบบกฎหมายไทย
4. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเพื่อหาแนวทางหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขประเด็นปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 66 วรรคสอง วางหลักว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีนั้น ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 แล้วจะเห็นได้ว่า กฎหมายดังกล่าวไม่มีการให้คำนิยามคำว่า “อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ” กรณีนี้จึงเป็นประเด็นปัญหาทางกฎหมายว่าอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญที่ควรศึกษาและค้นหานิติวิธีทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

สารนิพนธ์นี้เป็นการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ประกอบกับระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นหลักเกณฑ์ปัญหาการตีความคำว่า “ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ” ในการพิจารณาคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี คำสั่งศาลปกครอง บทบัญญัติจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาวิเคราะห์หาแนวทาง และนิติวิธีทางปกครองเพื่อศึกษาแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมา และสภาพปัญหากฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาคำสั่งวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
2. ทำให้ทราบความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และความสำคัญของบริการสาธารณะและกระบวนการวิธีพิจารณาคดีของประเทศไทย และสาธารณรัฐฝรั่งเศส
3. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การพิจารณาคำสั่งวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
4. สามารถทราบถึงปัญหาเพื่อหาแนวทางหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
5. ทำให้ได้ข้อสรุปและข้อเสนอจากการวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง